

Inhoudsopgave Bloemlezingen

Actualisatie Probleemanalyse kind- en gezinsbescherming

I. Inhoudsopgave Bloemlezing Problemen en oorzaken

VOORWOORD EN LEESWIJZER

- Achtergrond
- Totstandkoming bloemlezingen
- Bloemlezingen: wat en waarom?
- Relatie met het probleem- en oorzakenschema
- De relatie tussen de beide bloemlezingen
- Hoe zijn de bloemlezingen te lezen en benutten?
- Dank aan de geconsulteerde personen
- Goed om te weten
- Tenslotte

HOOFDSTUK 1. ONVEILIGHEID IN THUISITUATIES EN DE VOEDINGSBODEM DAARVOOR

- 1.1 De schade
- 1.2 Wie krijgen ermee te maken en waar komt het voor?
  - 1.2.1 Algemeen
  - 1.2.2 Ouderen
  - 1.2.3 Verstandelijk gehandicapten
- 1.3 Leefproblemen die voedingsbodem kunnen zijn
  - 1.3.1 Maatschappelijke factoren hebben invloed
  - 1.3.2 Voedingsbodem, risico's, stapeling van problemen, complexe problematiek
  - 1.3.3 Huisvesting
  - 1.3.4 De start van een kind bepaalt veel
  - 1.3.5 Complexe scheidingen
  - 1.3.6 Stress als gevolg van normen bij de opvoeding
  - 1.3.7 Alcoholmisbruik
  - 1.3.8 Verwaarlozing
  - 1.3.9 Omgevingsfactoren
- 1.4 Armoede en bestaansonzekerheid als voedingsbodem voor problemen
- 1.5 Complexe problematiek
- 1.6 De rol van ouders
- 1.7 Geweld in afhankelijkheidsrelaties
- 1.8 Plegers
- 1.9 Beelden in de hulpverlening en bij de besluitvorming
- 1.10 De gevolgen van corona en de Toeslagenaffaire

1.11 Tekortkomingen in de hulp en de schade die daardoor ontstaat

HOOFDSTUK 2. HULP VRAGEN, SIGNALEREN, SIGNALLEN OPVANGEN

2.1 Waarom mensen geen hulp vragen

2.2 Waarom de omgeving geen signalen geeft of meldt

2.3 Het opvangen van en handelen op signalen

2.4 Wat de gevolgen zijn als signalen niet worden opgevangen

HOOFDSTUK 3. PROBLEMEN IN DE DIRECTE HULP AAN MENSEN EN GEZINNEN

3.1 Aandacht voor preventie

3.2 Risico-inschatting en diagnose

3.3 Systemisch en integraal kijken (inclusief bestaansonzekerheid) en de belemmeringen daarbij

3.4 Aandacht voor plegers

3.5 Het netwerk inzetten

3.6 Keuzen die invloed hebben op het bepalen van de hulp

3.6.1 Kijkrichting van hulpverleners en mondigheid van hulpvragers

3.6.2 Risico's vermijden

3.6.3 Hoe systeemfactoren gevolgen hebben voor de hulp en voor keuzen t.a.v. de hulp

3.7 Hulp te vaak niet tijdig en/of niet passend

3.8 Uithuisplaatsing

3.9 Gebrek aan specialistische hulp

3.10 Lange wachttijden en wachtlijsten

3.11 Lange doorlooptijden om tot hulp en besluiten te komen

3.12 Onveiligheid, geweld en bedreiging van hulpontvanger tijdens de hulpverlening

3.13 Traumatisering door hulpverlening

3.14 De regie op cases

3.15 Discontinuïteit van hulp: overdrachtsrisico's, onderbrekingen, vertragingen, gebrekkige nazorg

3.16 Contact en communicatie met hulpvragers

3.17 Bejegening van mensen door professionals

3.18 Wantrouwen

3.19 Versnippering op alle niveaus, fragmentatie van verantwoordelijkheden, onduidelijke taakverdeling

3.20 Regionale en gemeentelijke verschillen

3.21 Kwaliteitskaders/ uniforme werkwijzen

3.22 Informatie-uitwisseling / informatiedeling / privacy

HOOFDSTUK 4. DE MENSELIJKE MAAT EN PARTICIPATIE

- 4.1 Onvoldoende bejegening, menselijk contact en aansluiten
- 4.2 Onvoldoende betrokkenheid van ouders, kinderen, en gezin
- 4.3 Onvoldoende betrokkenheid van kinderen / jongeren

HOOFDSTUK 5. RECHT DOEN EN RECHTSBESCHERMING

- 5.1. Bescherming van de rechten van kinderen
- 5.2 Te weinig rechtskennis
- 5.3 Ondermaats feitenonderzoek, achterhaalde informatie, ontbreken van officiële diagnoses, en (rechterlijke) besluitvorming op ontoereikende dossiers
- 5.4 Onvoldoende onderbouwing in strafrechtzaken
- 5.5 Besluiten over onderbewindstelling of curatele van ouderen
- 5.6 Onvoldoende motivering van beslissingen
- 5.7 Correctiemethodes werken onvoldoende
- 5.8 Onvoldoende gebruik contra-expertise
- 5.9 Onvoldoende rechtsbescherming in het dwangkader
- 5.10 Onvoldoende rechtsbescherming in het vrijwillige kader
- 5.11 Het onbeschermd gebied van drang
- 5.12 Gebrekkige rechtsbescherming rond terugplaatsing en besluiten over waar een kind zal opgroeien
- 5.13 Schending van 'tijdigheid als rechtsnorm'
- 5.14 Onvoldoende informatie over besluitvorming en rechtsbescherming
- 5.15 Klachtenprocedure werkt onvoldoende, voor cliënten en hulpverleners
- 5.16 Ontoereikende communicatie en ondersteuning bij klachten, bezwaar en rechtsgang
- 5.17 Onvoldoende menselijke maat in juridische processen
- 5.18 Onvoldoende aandacht voor erkenning en herstel

HOOFDSTUK 6. PROFESSIONALS IN ZORG EN BESCHERMING

- 6.1 Tekort aan personeel
  - 6.1.1 Groot en structureel probleem
  - 6.1.2 Werknemers vallen uit of gaan weg
  - 6.1.3 Hulpverlening komt in gevaar
- 6.2 Wisselingen van personeel waardoor er geen continuïteit is voor cliënten
- 6.3 Professionals ervaren hoge case loads en hoge werkdruk
- 6.4 Regeldruk en administratieve lasten; professionals ervaren verantwoordingsdruk en controlestress
- 6.5 Kennis en kwaliteit van de professionals
- 6.6 Jonge professionals worden te snel in het diepe gegooid
- 6.7 Een grote verantwoordelijkheid met tegenstrijdige verwachtingen en weinig houvast en steun

- 6.8 Handelingsverlegenheid, druk, en angst om fouten te maken
- 6.9 Professionals kijken weg bij complexe zaken en schuiven ze door
- 6.10 Samenwerking tussen professionals, tussen organisaties en met het gezin
- 6.11 Weinig ruimte voor reflectie op keuzen en morele dilemma's, en voor kritische signalen
- 6.12 Spanning tussen professionele en organisatorische of systeem-belangen
- 6.13 Weinig vertrouwen in professionaliteit van de professional; gebrek aan autonomie

HOOFDSTUK 7. HET VELD VAN SPELERS

- 7.1 Een groot veld aan organisaties
  - 7.1.1 Rijksoverheid
  - 7.1.2 Politiek
  - 7.1.3 Gemeenten
  - 7.1.4 Jeugdhulpregio's
  - 7.1.6 De forensische zorg
  - 7.1.7 Toezicht
  - 7.1.8 De rechtspraak
- 7.2 Problematische verschillen tussen de spelers
  - 7.2.1 Gebrek aan visie
  - 7.2.2 Verschillen in visie, denkwijzen en taal
  - 7.2.3 Regionale en gemeentelijke verschillen
  - 7.2.4 Verbinding tussen beleid en uitvoering
  - 7.2.5 Regie, taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden onduidelijk en verdeeld over verschillende organisaties
- 7.3 Samenwerking
  - 7.3.1 Samenwerking loopt moeilijk
  - 7.3.2 Verschillende systeemwerelden
  - 7.3.3 Onvoldoende informatie-uitwisseling- en -overdracht
  - 7.3.4 De werking van institutionele belangen
  - 7.3.5 De factor vertrouwen

HOOFDSTUK 8. HET STELSEL

- 8.1 Complex geheel
- 8.2 Doet het stelsel waar het voor is bedacht?
- 8.3 Beleid
  - 8.3.1 Gebrek aan visie
  - 8.3.2 Waarden, normatieve uitgangspunten, waardendilemma's
  - 8.3.3 Integraal werken

- 8.3.4 Kloof tussen beleid en uitvoering
- 8.3.5 Korte termijn-denken
- 8.3.6 Regeldruk, administratieve lasten, bureaucratie
- 8.3.7 Prioritering
- 8.4 Wet- en regelgeving
  - 8.4.1 Meerdere systemen en wetten
  - 8.4.2. Beperkingen van de Jeugdwet
  - 8.4.3 Juridische borging en herstellwetgeving
- 8.5 De decentralisatie
  - 8.5.1 Effecten
  - 8.5.2 Regionale verschillen
- 8.6 Discriminatoire mechanismen
- 8.7 Het stelsel is complex en gefragmenteerd
  - 8.7.1 Versnippering en de gevolgen daarvan
  - 8.7.2 De gevolgen voor gezinnen
  - 8.7.3 Het estafettemodel
  - 8.7.4 Onvoldoende samenwerking
  - 8.7.5 Geen gedeelde taal, denkkaders en werkwijzen
  - 8.7.6 Beperkte gegevensdeling en informatieoverdracht
- 8.8 Verantwoordelijkheid voor zorg en bescherming niet waarmaken en/of doorschuiven
  - 8.8.1 Wettelijke verantwoordelijkheid niet waarmaken
  - 8.8.2 Verantwoordelijkheid doorschuiven
- 8.9 Ontbreken doorzettingsmacht
  - 8.9.1 Op professioneel niveau
  - 8.9.2 Op bestuurlijk en landelijk niveau
- 8.10 Financiën
  - 8.10.1 Tekort aan budget
  - 8.10.2 Budgetplafonds
- 8.11 De sturing is gedreven door geld, productie, risicomijding en beheersingsdrang
  - 8.11.1 Sturen op geld
  - 8.11.2 Prikkel op productie
  - 8.11.3 Risicomijding en beheersing
- 8.12 Bekostiging, marktwerking, inkoop en aanbesteding
  - 8.12.1 Gescheiden financieringsstromen
  - 8.12.2 Integrale trajecten moeilijk te financieren

- 8.12.4 Inkoop en aanbesteding
- 8.12.5 Inkoop op prijs, niet op kwaliteit
- 8.12.6 Kortlopende contracten ondermijnen continuïteit
- 8.12.7 Focus op lichte gevallen
- 8.12.8 Financiële situatie aanbieders

8.13 Ingewikkeld en onvoldoende toezicht

HOOFDSTUK 9. DATA, KENNIS EN LEREND VERMOGEN

9.1 Gebrek aan data en kennis om te kunnen volgen, begrijpen, sturen en verantwoorden

- 9.1.1 Kennis en wetenschap nog in opbouw
- 9.1.2 Gebrek aan data en inzicht
- 9.1.3 Onvoldoende meten van resultaten en effecten
- 9.1.4 Monitoring is te veel proces-, input- en outputgericht
- 9.1.5 Tekortschietende kennis bij gemeenten
- 9.1.6 Gebrek aan kennis en inzicht over wat werkt
- 9.1.7 Onvoldoende kennisdeling
- 9.1.8 Onvoldoende zicht op gemiste of benodigde hulp
- 9.1.9 Bestuurlijke verantwoording over effecten en publieke middelen is onvoldoende

9.2 Problemen bij registratie leiden tot onvergelykbaarheid van data

- 9.2.1 Verschillen in indicatoren, codering en dataverwerking
- 9.2.2 Gebrekkige registratie en foutgevoeligheid
- 9.2.3 Registratie sluit slecht aan op werkelijkheid en praktijk

9.3 Onvoldoende implementatie en borging van professionele standaarden, richtlijnen en succesvolle initiatieven

9.4. Feedbacksystemen en lerend vermogen op alle niveaus

- 9.4.1 Gebrek aan structureel leren
- 9.4.2 Geen feedbackverbinding tussen beleid en uitvoering – en andersom
- 9.4.3 Te weinig doorwerking leerlessen uit toezicht
- 9.4.4 Mechanismen buiten en in organisaties die leren belemmeren

HOOFDSTUK 10. WATERSCHEIDINGEN, VERSCHILLENDE SYSTEEMWERELDEN EN POLARITEITEN

10.1 Waterscheidingen en verschillende systeemwerelden

- 10.1.1 Huiselijk geweld en kindermishandeling
- 10.1.2 Jeugdstrafrecht en jeugdbescherming
- 10.1.3 Verschillende rechtssystemen
- 10.1.4 Jeugdzorg en volwassenenzorg (18- en 18+) en de overgang van 18- naar 18+

10.1.5 Beleid en praktijk

10.1.6 Centraal en decentraal

10.2 Polariteiten in de hulp

10.2.1 Crisis en lange termijn

10.2.2 Vrijwillig, dwang en drang

10.2.3 Maatwerk en rechtsgelijkheid

HOOFDSTUK 11. OPEENVOLGENDE VERANDERINGEN

11.1 De aanpak door de jaren heen

11.2 Waarom de opeenvolgende stelselveranderingen niet tot substantiële verbeteringen hebben gelei

11.2.1 Onvoldoende leren van het verleden

11.2.2 Aandacht voor de invloed van maatschappelijke factoren

11.2.3 Aandacht voor de mens in de thuissituatie

11.2.4 Omgaan met transities

11.2.5 De oplossingen zoeken in structuren

11.2.6 Politieke wisselingen

11.2.7 Aandacht voor uitvoering

11.2.8 Van plannen naar uitvoering en de praktijk

11.2.9 Vernieuwing en oude werkwijzen

11.2.10 Hervormingsdoelen en bestaande systemen

11.2.11 Juridische borging van hervormingen

11.2.12 Integraliteit en lokale autonomie

11.2.13 Toevoegen of fundamentele keuzen maken?

11.2.14 Verandering kost tijd

11.2.15 Te weinig samenhang

11.2.16 Lobby en belangen werken tegen

11.2.17 Tunnelvisie bij partijen

BIJLAGE 1. AFKORTINGENLIJST

II. INHOUDSOPGAVE BLOEMLEZING TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

VOORWOORD EN LEESWIJZER

- Achtergrond
- Totstandkoming bloemlezingen
- Bloemlezingen: wat en waarom?
- Relatie met het probleem- en oorzakenschema
- De relatie tussen de beide bloemlezingen
- Hoe zijn de bloemlezingen te lezen en benutten?
- Dank aan de geconsulteerde personen
- Goed om te weten
- Tenslotte

HOOFDSTUK 1. TRENDS EN ONTWIKKELINGEN IN DE SAMENLEVING

- 1.1 Bestaanszekerheid
- 1.2 Nieuwe leefvormen en veranderende gezinsstructuren
- 1.3 Individualisering bij mensen en in de samenleving. Daardoor afname van cohesie en minder omzien naar elkaar
- 1.4 Toenemende druk op mensen
- 1.5 Meer problemen bij jongeren
- 1.6 De zelfredzaamheidsgedachte, die ook een zelfredzaamheidsillusie kan zijn
- 1.7 Het maakbaarheidsgeloof: de gedachte dat we alles naar onze hand kunnen zetten, individueel en in de samenleving, en dat alles opgelost kan worden
- 1.8 Zekerheidsbehoefte leidend tot risicomijding en onzekerheidsreductie
- 1.9 De veiligheids-paradox: het streven naar volkomen veiligheid, waardoor alles wat misgaat juist een beeld geeft van onveiligheid
- 1.10 Hoge verwachtingen aan de overheid en professionals
- 1.11 Risico-regelreflex: op incidenten reageren met snelle actie
- 1.12 Digitalisering, sociale media en AI hebben veel verschillende gevolgen
  - 1.12.1 Online is een onzichtbare en onbekende wereld
  - 1.12.2 Online beïnvloedt off line
  - 1.12.3 Verwaarlozing door schermverslaving ouders
  - 1.12.4 Digitalisering en sociale media dragen bij aan (normalisering van) geweld
- 1.13 Meer openheid over misstanden
- 1.14 Polarisation in de samenleving en verharding
- 1.15 De gevolgen van de Toeslagenaffaire

- 1.16 Verlies van vertrouwen en minder openheid
- 1.17 Toegenomen maatschappelijke, politieke en media-aandacht voor huiselijk geweld
- 1.18 Tekort aan woningen kan bijdragen aan spanningen in thuissituaties

HOOFDSTUK 2. TRENDS EN ONTWIKKELINGEN IN DE OMVANG EN COMPLEXITEIT VAN DE PROBLEMATIEK

- 2.1 Omvang en complexiteit problematiek
- 2.2 Toename van meldingen
- 2.3. De vraag naar en het aanbod van hulp
- 2.4 Het budget voor en uitgaven aan de jeugdzorg

HOOFDSTUK 3. TRENDS EN ONTWIKKELINGEN IN DE INVULLING VAN HET BEGRIIP 'HUISELIJKE ONVEILIGHEID'

- 3.1 Het begrip is ruimer geworden en de normen zijn veranderd
  - 3.1.1 Rechten van kinderen en volwassenen
  - 3.1.2 Het begrip kindermishandeling
  - 3.1.3 Het begrip huiselijk geweld, onder andere intieme terreur
  - 3.1.4 Intergenerationele overdracht
  - 3.1.5 Geweld tussen partners
  - 3.1.6 Verstandelijk gehandicapten
  - 3.1.7 Ouderen
  - 3.1.8 Achterlating
  - 3.1.9 Van kindgericht naar gezinsgericht
- 3.2 Toegenomen maar ontoereikende bewustwording over geweld tegen vrouwen
- 3.3 Inzicht in de invloed van gender
- 3.4 Medicalisering

HOOFDSTUK 4. TRENDS EN ONTWIKKELINGEN IN HET DENKEN OVER DE ROL VAN OVERHEID, OUDERS, NETWERK EN DE SAMENLEVING IN HET ZORGEN VOOR VEILIGHEID THUIS

- 4.1 Naar de overheid en instanties kijken
- 4.2. De rol van ouders
- 4.3 De rol van het netwerk en de samenleving

HOOFDSTUK 5. TRENDS EN ONTWIKKELINGEN IN HET DENKEN OVER BESCHERMING EN ZORG, EN OVER DE AANPAK VAN ONVEILIGHEID

- 5.1 Golfbewegingen in de jeugdzorg
- 5.2. Veiligheid kind en ontwikkeling kind
- 5.3 Zicht op de vergaande gevolgen van onveiligheid, de duur ervan, en de tijd benodigd voor herstel
- 5.4 Hulpverlening als recht
- 5.5 Het denken over een effectieve aanpak

- 5.5.1 De bepalende rol van maatschappelijke ongelijkheid
- 5.5.2 Het belang van preventie en van vroege signalering en interventie
- 5.5.3 Risico-taxatie
- 5.5.4 Maakbaarheid en veerkracht
- 5.5.5 Het belang van een brede en systeemgerichte aanpak
- 5.5.6 Toenemende aandacht voor structurele patronen van huiselijk geweld. Verschuiving van incidentgericht naar systeemgericht werken.
- 5.5.7 Van standaard naar maatwerk
- 5.5.8 Het belang van vertrouwen en samenwerking met gezinnen
- 5.5.9 Het belang van informatievoorziening en communicatie
- 5.5.10 Het belang van sociale netwerken
- 5.5.11 Collectieve voorzieningen
- 5.5.12 Dagelijkse veiligheid
- 5.5.13 Plegers betrekken in de hulpverlening
- 5.5.14 Echtscheidingen
- 5.5.15 Rol pleegouders
- 5.5.16 Vrijwillig en dwang
- 5.5.17 Drang
- 5.5.18 Psychische problemen en herstelacademies
- 5.5.19 De schadelijke effecten van uithuisplaatsing
- 5.5.20 Nieuwe kennisgebieden
- 5.6 Toenemende aandacht voor participatie
- 5.7 Meer openheid over misstanden

HOOFDSTUK 6. TRENDS EN ONTWIKKELINGEN M.B.T. PROBLEMEN IN THUISITUATIES

- 6.1 De problemen die zich voor kunnen doen
  - 6.1.1 Problematiek wordt complexer
  - 6.1.2 Psychische en sociale problemen bij ouders als bron voor problemen bij kinderen
  - 6.1.3 (Relatie)problematiek tussen ouders, en de gevolgen voor kinderen
  - 6.1.4 Meer vechtscheidingen als belangrijke bron van onveiligheid en van beroep op jeugdzorg
  - 6.1.5 Toenemende verwaarlozing
  - 6.1.6 Meer problemen bij jongeren
  - 6.1.7 Jonge slachtoffers die daders worden
  - 6.1.8 Geweld tegen vrouwen
  - 6.1.9 Meer vrouwelijke daders
  - 6.1.10 Intergenerationele overdracht

- 6.2 Chronische onveiligheid
- 6.3 De gevolgen van sociale isolatie
- 6.4 Kwetsbare groepen
- 6.5 Mensen ervaren steeds meer problemen met complexe administratie

HOOFDSTUK 7. TRENDS EN ONTWIKKELINGEN ROND HULP VRAGEN, SIGNALEREN EN MELDEN

- 7.1 Angst om hulp te vragen
- 7.2 Hulp bieden, signaleren en melden

HOOFDSTUK 8. TRENDS EN ONTWIKKELINGEN IN DE DIRECTE ZORG EN BIJ PROFESSIONALS IN DE ZORG

- 8.1 Hooggespannen verwachtingen van professionals
- 8.2 Personeelstekorten en de gevolgen daarvan
- 8.3 Agressie en geweld jegens zorgprofessionals
- 8.4 Grensoverschrijdend gedrag door zorgprofessionals
- 8.5 Uiteenlopende opvattingen over aanpak
- 8.6 Kwaliteit van professionals en de directe zorg
- 8.7 Professionaliteit en professionalisering
- 8.8 Handelingsverlegenheid, machteloosheid, mentale stress, morele stress
- 8.9 Professionele kramp
- 8.10 Besluitvorming
- 8.11 Het belang van contact maken, vertrouwen opbouwen en participatie
- 8.12 Afname van direct contact
- 8.13 Tekort aan specialistische hulp
- 8.14 Benutten van gedragswetenschap

HOOFDSTUK 9. TRENDS EN ONTWIKKELINGEN BIJ ORGANISATIES EN INSTELLINGEN

- 9.1 Crisis in de hele keten, inspecties luiden de noodklok
- 9.2 Capaciteitstekorten en overbelasting beïnvloeden de dienstverlening
- 9.3 Door structurele wachttijden verergeren onveilige situaties
- 9.4 Wettelijke termijnen worden overschreden
- 9.5 Focus op acute onveiligheid en niet op structurele onveiligheid
- 9.6 Onrechtmatig handelen
- 9.7 Perverse prikkels
- 9.8 Meer controle en juridisering
- 9.9 Afrekencultuur
- 9.10 Administratie en regeldruk
- 9.11 Versnipperde keten, onduidelijke verantwoordelijkheden, lokale en regionale verschillen, samenwerking

- 9.11.1 Versnipperde keten
- 9.11.2 Onduidelijke verantwoordelijkheden
- 9.11.3 Regionale en gemeentelijke verschillen
- 9.11.4 Toenemende samenwerking
- 9.12 Ontbreken van passende plekken
- 9.13 Uithuisplaatsingen
- 9.14 Financiering
- 9.15 Uitvoerbaarheid

HOOFDSTUK 10. TRENDS EN ONTWIKKELINGEN IN HET STELSEL

- 10.1 Beelden over het stelsel
- 10.2 Kloof tussen wet en praktijk
- 10.3 Financieringsvraagstukken
- 10.4 Waarheidsvinding, aandacht voor feiten, systeemfouten, en rechtsbescherming
- 10.5 Data-gedreven en evidence-based werken en leren; monitoring
- 10.6 Gegevens verzamelen en delen
- 10.7 Kwaliteitskaders

HOOFDSTUK 11. SYSTEEMDOORSNIJDINGEN

- 11.1 Verschillen in paradigma's, organisatiedoelen en beelden over de aanpak
- 11.2 Verschillen tussen gemeenten en regio's
- 11.3 Vrijwillig en gedwongen en het schemergebied daartussen
- 11.4 Kinderen en volwassenen
- 11.5 Integraal en systeemgericht werken is nodig (en lastig) doordat de problematiek verschillende denkwerelden en systemen raakt

HOOFDSTUK 12. TRENDS EN ONTWIKKELINGEN IN POLITIEK EN BELEID

- 12.1 De risico-regel reflex
- 12.2 Incidenten leiden tot aandacht
- 12.3 Incident-gedreven
- 12.4 Niet leren van het verleden
- 12.5 De invloed van mensbeelden
- 12.6 Politieke prioriteit voor huiselijke onveiligheid
- 12.7 Bestuurscultuur

HOOFDSTUK 13. OPEENVOLGENDE VERANDERINGEN, TRANSITIES EN TRANSFORMATIES

- 13.1 Begripsverruiming werkt door in regelgeving en aanpak
- 13.2 De decentralisatie van 2015
- 13.3 De werking van het huidige stelsel
- 13.4 Transformatie van de gesloten jeugdzorg

13.5 De toekomst en het Toekomstscenario

13.6 Hervormingsagenda

BIJLAGE 1. AFKORTINGENLIJST